

De dichter David is in gesprek met de Heere. Een heel diep gesprek over de intiemste dingen van het leven. David is in zijn binnenkamer, maar hij heeft voor ons de deur open staan. Dat doen Gods kinderen wel vaker in de Bijbel. Ik noem zo wat namen: Asaf, Daniel, Paulus, maar ook de Heere Jezus. Op zijn tijd lieten ze de deur van hun binnenkamer openstaan. Geloven is een persoonlijke zaak. Maar geloven is geen privé kwestie.

We komen hier een heel kort gebed tegen. Maar toch wordt er in een paar woorden veel gezegd. Deze psalm ademt een diepe rust. Stilte. Die heb je nodig om de Heere naar waarde te danken. Maar rust en stilte daar weten wij toch zo slecht raad mee. Want als vandaag ons een ding vreemd is geworden, is het wel de stilte. Werkelijke rust is een schaars artikel in onze tijd. Bij alle uiterlijke welvaart, lijkt de innerlijke onrust alleen maar toe te nemen. Ontelbaar veel jongeren en ouderen worden opgejaagd door onrust en angst. Door onvrede en vrees voor de toekomst.

Hier is nou iemand die kan zeggen: "Ik heb mijn ziel tot rust en stilte gebracht."

Nou, u begrijpt vast wel dat zoiets nooit het begin kan zijn. Een lied als deze dat komt altijd aan het einde. Vergelijk het maar met een stille zomeravond. Alles ligt in een vredige glans van een ondergaande zon. Maar overdag heeft het gestormd en gebliksemd. Psalm 131 ademt ook zo'n stilte na de storm. Je zou het niet zeggen, maar achter dit lied schuilt een geweldige worsteling.

De lastigste vijanden komen nooit van buiten. Die zitten binnen in mij. Dat is bij deze dichter ook zo. Hij heeft de strijd tegen leven en dood met zichzelf gevoerd. Met zijn hoogmoed. Je moet vers 1 maar eens op je laten inwerken. Driemaal wordt er aan het begin van het lied een woord gebruikt, waarin de beweging tégen God zit. Een hoogmoedig hart. Trotse ogen. En wandelen in dingen die te hoog en te wonderlijk zijn. Om de psalm goed te kunnen begrijpen mogen we vers 1 ook anders lezen: "O Heere, mijn hart is niet meer hoogmoedig. En mijn ogen zijn niet meer trots. En ook wandel ik niet langer in de dingen die mij te groot en te wonderlijk zijn." Zo was het dus wel geweest! Davids hart ging uit naar te hoge dingen. Hij bereikte maar niet wat hij zo graag wilde. En dat kon David maar niet verkroppen. Hij weigert er zich bij neer te leggen. En daarom verzet hij zich tegen de Heere. Maar dat ontnemt hem alle vrede. Het geeft nooit rust als wij het met God niet eens zijn.

De dichter van psalm 131 weet daar ook van. En des te verrassender is de wending in zijn leven, waarvan dit lied getuigenis aflegt. Prachtig is het beeld wat de dichter gebruikt om weer te geven hoe hij zich nu voelt. "Mijn ziel is als een kind, dat de borst ontwend is." Een beeld van absolute geborgenheid. De Statenvertaling heeft het vertaald met: een gespeend kind. En wat is een gespeend kind. Een gespeend kind is een kind dat juist aan de moederborst ontwend is. Zo heeft de HSV het ook vertaald. U weet misschien wel, in het oude oosten was het de gewoonte dat een moeder haar kind een lange tijd zelf voedde. Soms wel 3 jaren achter elkaar. Maar op een dag werd er op een feestelijke wijze een einde aan gemaakt. Dan werd het kind gespeend zoals dat heet. Het kon dan aan tafel mee eten. Alleen dat was het kind vaak niet naar de zin. De eerste tijd hilde het nog vaak. Het kroop bij moeder op schoot, maar het kreeg niets. En die nieuwe voedingsmethode beviel het kind niet. Bovendien voelde het zich teleurgesteld in moeder. Tekort gedaan. In de steek gelaten. Omdat alles in eens zo anders was. Het kind was boos omdat het niet kreeg wat het voorheen altijd kreeg. En als het dan allemaal achter de rug was, dan was zo'n kind weer handelbaar. Het had zich neergelegd bij de nieuwe situatie. Dan kan zo'n kind weer heerlijk bij moeder liggen. Zonder nog naar die moederborst te verlangen. Want dat kind is nu tevreden met moeder zelf. Zo'n 3 jarig kind ligt niet langer meer bij moeder, om wat moeder gééft, maar om wie moeder is.

En David zegt: "Zo lig ik nou bij u Heere. En zo lig ik nou in Uw armen. En aan Uw hart. Als een gespeend kind. Een tevreden kind. Hoewel mij veel ontnomen is. Hoewel ik veel dingen moet missen." Het was voor David niet makkelijk om gespeend te worden. David was dus ook van de borst gehaald. Je moet dat figuurlijk opvatten. Wat een tegenslagen in zijn leven. Wat een verliezen heeft die man geleden. U kent zijn biografie wel een beetje. Maar bij al die verliezen en bij alles wat hij in zijn leven is kwijt geraakt, is hij God niet kwijt geraakt. Nee, hij is juist des te meer aan zijn God verbonden geraakt. En hij heeft door schade en schande geleerd, wat een gespeend kind leert. Moeder is mij liever dan de melk die ze geeft. David heeft geleerd dat het niet gaat om de zegeningen. Maar het gaat om Hem van wie de zegeningen afkomstig zijn. Het gaat niet om de gaven van God. Maar het gaat om God zelf.

Hij heeft zijn plaats leren kennen. God is God geworden. En David is David geworden. En zo heeft hij de innerlijke rust gevonden. Hij heeft het uit handen leren geven. David eist niets meer. Hij wenst alleen nog maar stil te zijn. Stil bij God. Laten we eerlijk zijn. Zo'n proces gaat niet van een leien dakje. Aan deze overgave zijn wij niet 1-2-3 toe. En David heeft er ook de grootste moeite mee gehad. Hoe ik dat weet. Dat lees ik af van het woordgebruik van vers 2. Hij zegt: "Hij heeft zijn ziel tot rust en stilte gebracht. Eigenlijk staat het in de grondtekst wat sterker. Ik heb het *effen* gemaakt. Net zoals je een hobbelig terrein egaliseert. Misschien vraag je. Maar wat is er dan precies met David

aan de hand? De Psalm vermeld het ons niet. Maar de meesten uitleggers vermoeden wel, dat David vooral te worstelen heeft gehad, met de vragen van het Godsbestuur. Met de leiding van God in zijn leven. Hij kwam er maar niet uit. Uit de waaroms die hem aanvlogen. Moeilijk is dat om God te danken, te loven, als je Gods leiding niet langer meer kunt volgen. Als er dingen dit jaar zijn gebeurd, waar je absoluut niet bij kunt met je verstand.

En ook vanavond op dankdag zitten hier mensen die dat leerproces hebben geleerd. Of daar nog midden in zitten. Dat je moet zeggen: "Ik ben ook gespeend door God." Dreigt u ook vast te lopen? Kun jij er ook niet meer bij? Mag David u dan een dringend advies geven? Loop niet langer op uw tenen. Probeer niet alles te begrijpen en te verklaren. U mag een andere weg inslaan. De weg van overgave. U mag al die waaroms leggen in de handen van de levende God. Het levende geloof leert uiteindelijk de dingen uit handen te geven. "Heere, hier ben ik. Zoals ik ben. Mijn hart is niet meer hoogmoedig. En mijn ogen zijn niet meer trots. En ook wandel ik niet meer in de dingen die mij te hoog en te wonderlijk zijn." Matthew Henry schijft in zijn commentaar: God doet in Zijn voorzienigheid soms alsem (dat is een bittere stof) op de borst. Dan maakt Hij het bitter in je leven. Zo kan de Heere ons ook dingen ontnemen die ons lief zijn. Waarom? Om ons nog meer te binden aan Hem.

Is die rust aan komen waaien? Daalt die overgave aan God zo ineens neer? Nee, zegt David. Ik heb mijn ziel ook tot stilte moeten brengen. Ik heb tegen mijn opstandige hart moeten zeggen. Bedaar nou toch eens. Dat heeft hij moeten leren in het heiligdom. Daar waar de offers gebracht werden. Daar waar het bloed van de verzoening gesprekend werd. Dag aan dag. Ja, want, dat moeten we niet vergeten. Psalm 131 is een pelgrimslied. Een pelgrimslied gezongen door de Israëlieten die optrokken naar de heilige stad. Mag ik u wijzen op het kruis van Golgotha. Onze Heere Jezus heeft vrijwillig de rust van Zijn vaderhuis verlaten. Jezus wilde mens worden. Een mens, net als jij. Te midden van de wirwar van vragen. Te midden van de gebrokenheid van ons bestaan. En wat David niet overkwam. En wat u niet hoeft te overkomen, dat overkwam Hem. Hoe moest Zijn Vader missen. Hij werd gespeend van de Vaderliefde van God. "

En zo brengt Jezus hoogmoedige kinderen tot bedaren. Te voren was Davids ziel als een woelige zee. Met hoge en bruisende golven. Maar hij heeft zijn ziel geëffend. Geëgaliseerd in het heiligdom. En nou is het wateroppervlak wat tot rust gekomen. Tot **rust** gekomen, niet tot **berusting** gekomen. Dat staat in de SV wel als opschrift erboven, maar dat staat in de psalm juist niet. En tot berusting gekomen, dat kom je in de Bijbel ook niet tegen. Alsof het leven een soort noodlot is. Maar je mist in die taal toch het vertrouwen. Het kinderlijk vertrouwen op God. Het is veel Bijbels om te spreken over rusten, dan over berusten. David is tot rust gekomen in God. Hij heeft zich met Gods wil **vereend**. Verenigt. Dat betekent eens willend met God zijn. Maar, ik wil u ook de andere verklaring van de berijmde psalm niet onthouden. We hebben dat gezongen. "Heb ik mijn ziel niet stil gezet en mij verloochend naar uw wet. David heeft zichzelf verloochend. En dan mogen we ook denken aan het woord van de Heere Jezus. "Zo wie achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en die neme zijn kruis op en die volgt Mij."

David is door Gods genade onder het kruis gebracht. Net zoals Petrus. En zo ligt David stil aan Gods hart. Als een gespeend kind. *Mijn ziel is immers stil tot God.* Ja, dan komen onze dromen vaak niet uit. Al moet ik dan misschien veel missen, maar ik heb mijn God. Als je deze les van het jaar hebt geleerd, dan heb je dit jaar een heel goed jaar gehad. Misschien was dit moeilijke jaar wel nodig om dan eindelijk te rusten in God. Dan heb je geleerd om niet meer alleen naar Gods handen te kijken. Maar vooral naar zijn hart. Het gaat me nu niet zoveel meer om wat Hij geeft, maar om wie Hij is. Toen mijn ziel nog niet stil was, keek ik vooral naar Zijn handen. Maar nou mijn ziel stil is gezet, voel ik des te beter het kloppen van Zijn Vaderhart.

De Psalm eindigt in vers 3 met een appél. Met een oproep. De Psalm loopt uit op een roepen aan heel Israël. Heel het Joodse volk. "Israël. Hoop op de Heere. Van nu aan tot in der eeuwigheid!" Dat is nou typisch kenmerk van genade. Genade maakt gunnend zeiden ze vroeger wel eens. Wie hoogmoedig is denkt alleen maar aan zichzelf. Dan denk je niet God. Maar ook niet aan je naasten. Wie klein geworden is voor God, die krijgt juiste zijn naaste in het vizier. En je gunt de ander ook die innerlijk rust die jezelf van God hebt mogen ontvangen. En dan leer je bidden voor die ander. Omdat zij ook hun hoop zouden stellen op de Vader van onze Heere Jezus Christus. De ootmoed van deze Psalm maakt ons mededeelzaam. Ootmoed breekt het hart open voor de wereld en de mensen. Dat doet hoogmoed niet. Maar dan zeggen we: We dragen ons kruis achter de Heere Jezus aan. Wij drukken Zijn voetstappen. En zo leggen wij op een bijzondere wijze een getuigenis af, van de hoop die in ons is. Laat dan de speentijd u niet verdrietig maken. Hoe moeilijk de weg ook kan zijn. Want met deze God kunnen we het verleden dragen. Het heden aan. En de toekomst van God tegemoet. En dan zingen we op de weg ons pelgrimslied.

“Ik blijf de Heere verwachten.
Mijn ziel wacht ongestoord.
Ik hoop in al mijn klachten
op Zijn onfeilbaar Woord.
Mijn ziel, vol angst en zorgen.
Wacht sterker op de Heer.
Dan wachters op den morgen.
Den morgen, ach, wanneer.”